

SLOVENSKI NAROD.

izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Vabilo na naročbo.

S početkom novega leta se začne peti letni tečaj „Slov. Nar.“ Vabimo torej vse č. gg. naročnike, katerih naročnina koncem tega meseca izteče, da blagovole naročnino ponoviti, in druge rodoljube da se naroče.

„Slovenski Narod“ velja po pošti prejemati za celo leto 10 gl. — kr.

„ pol leta 5 „ — „
„ četrt leta 2 „ 60 „

Naročnina se pošilja opravištvu, najbolje po poštah nakaznicah. Imena adres prosimo naj se razločno pišejo.

Opravištvu „Slov. Naroda.“

Izid volitev na Kranjskem.

V kmečkih občinah so izvoljeni dne 12. t. m.:

- 1) V ljubljanski okolici sta voljena g. dr. **Janez Bleiweis** in g. dr. **Jan. Poklukar**, oba enoglasno. Volilcev se je udeležilo 78.
- 2) V Črnomlju g. **Kramarič** z vsemi glasi proti nemu, kterege je dobil protikandidat **Homač**.
- 3) V Postojni 92 volilcev, enoglasno, g. **Koren** 92 glasov, g. dr. **Kosta** je dobil 89 glasov.
- 4) V Kočevji sta izvoljena g. **Peter Kozler** in g. **Luka Svetec** z 42 proti 40 glasovi.
- 5) V Novem mestu je izvoljen gosp. **Zagorec** z 71 glasi izmed 82 volilcev.
- 6) V Kranji g. dr. **Razlag** in korar **Kramar**, oba enoglasno.
- 7) V Ipavi g. **Grabrijan** enoglasno.
- 8) V Radoljci g. **Lovro Pintar** s 46 glasi izmed 48 volilcev.
- 9) V Trebnjem je prišlo 131 volilcev, g. dr. **Zarnik** je voljen z 125 glasovi, grof **Barbo** z 106 in župnik **Tavčar** z 102 glasovi.
- 10) V Kamniku dekan **Toman** enoglasno.

Torej v kmetiskih okrajih smo zmagali na vsej liniji. Posebno pomenljivo je, da je letos sedem volitev enoglasnih in večina drugih skoro enoglasna. V tem se kaže velik napredek. Volitve so se vršile še lepše nego v zadnjic pod Potočkim. To je dokaz da je narodna zavest med kranjskim kmetiskim ljudstvom tako vzbujena, da smo za vselej zagotovljeni Slovenstva na Kranjskem po kmetiskih občinah — naj pride še tako pritiskanje. Bog daj, da bi tudi izvoljenci bili v politiki tako odločni, kakor so bili naši vrli volilci pri volitvah.

Ker ima kranjski zbor brez škofovega virilnega glasa 36 poslancev, ker je razen že voljenih 16 tudi gotovo da kupčijska zbornica dva narodnjaka izbere, in v mestih ne moremo povsod propasti je večina v zboru gotovo slovenska.

Denes v četrtek so volitve v mestih in trgih.

Lahko bi bilo mogoče, da bi slovenski kandidati zmagali tudi tu povsod. Ali tega ne upamo, ker se ni dovolj delalo, — mnogokje in mnogokaj od narodne strani napak delalo. V Ljubljani na pr. bode gotovo samo malo manjkalo do zmage, ako ne zmagamo. In to malo bi se bilo lahko dopolnilo, ako bi bili že prej vsi naši krogi na to pazili. Ali čujemo, da se mnogo naših mlajših narodnjakov — imenuje se nam celo poslanec dr. **Poklukar** — niti ni pobrigalo za volilno pravico, med tem ko so Nemškutarji vse vkup zmedli, kar se je dalo.

Ravno tako se nam iz Ljubljane in iz Gorenjskega pišejo tožbe o učiteljih, da mnogi nameravajo voliti nemškutarje. No, bodemo videli, koliko jim bode neslo, postavljati se proti celemu narodu in z renegati njegovimi divjati proti svoji krvi. Zapomnili si jih bodemo.

Če v mestih zdaj zmagamo, ali ne povsod, večine v zboru nam ne vzame noben pritisk, „illegalni“ kranjski zbor, trn v peti ustavovercem je zopet vkup, živeli volilci! Ako se v nastopajočem letu iz Ljubljane živješe delo prične, bodo prihodnje volitve še sijajnejše.

Dopisi.

Iz Celja. 10. decembra. [Izv. dop.] (Pravica pri vojaki.) Pisal sem vam proti koncu novembra, kako je nekoliko mladeničev, ki so tukaj gimnazijo dovršili, zaradi opuščanja nebitvene formalnosti *) prišlo ob priboljšek služiti kot enoletni prostovoljci. Kakor sem izvedel, je eden tistih žrtev oficirske samovoljnosti predložil svojo reč generalnemu poveljstvu v Gradi in prosil, naj mu ono dovoli priboljšek, do kterege ima postavno pravico. Generalno poveljstvo je vprašalo rezervno poveljstvo v Mariboru, ali je reč res taka, kakor prosilec pravi, kar se je seveda moralo potrditi. Na to dovoli generalno poveljstvo prosilcu enoletno službo in pošlje rezervni komandi v Mariboru, oziroma njenemu adjutantu zaslužen nos, zaradi kterege se je zadnji maščeval nad pogumnim enoletnikom stem, da ga je hudo oštel zaradi opuščanja službene poti. Službena pot je pa po službenem predpisu taka-le: Kdor misli, da se mu krivica godi, sme se pritožiti pri poveljniku kompanije; če ta ne da pravice, je odprta pot do bataljonskega poveljnika in tako dalje do najvišjega mesta — samo poveljnik kompanije mora tožniku dati dovoljenje, da sme iti k višjemu in mora ga sam k dotičnemu višjemu peljati. Iz tega se že vidi, da je vse že v oblasti poveljnika kompanije; pa to bi še ne bilo najhujše. En paragraf službenega predpisa pravi, da se nižji sicer sme po navedeni službeni poti pritoževati, da pa mora dobro premisliti, ali ima pravico, ker drugače se mora na dobro zaslužen kazni zaradi nadlegovanja in nespoštovanja višjih pripraviti. Ta paragraf je tudi vsem gori omenjenim absolviranim gimnazijalcem razen enega pogum vzela in siromaki služijo rajši tri leta, ko da bi po izgledu svojega

*) Oni niso namreč precej po dovršeni maturi poslali polkovnemu poveljstvu dokazov, da so sedaj dobili predpogoje za enoletno službo, temveč so svoja spričala še le 30. sept. (tedaj je bil njih odpust pri koncu) prinesli seboj.

tovariša opustili zastarelo službeno pot in generalnemu poveljstvu neposredno poslali svojo prošnjo in pritožbo. Mislim, da bi bilo bolje celo nekatere dni zaradi opuščanja službene poti sedeti v smrdljivi temnici (Dunkelarrest), ko pa tri leta služiti in si z vojaškimi vajami duh moriti.

Ta dogodek pa zopet kaže, da je pri vojakih še zmerom samovoljstvo poveljnikov (alias subordinacija) merodajna; pravice tam ni. Se ve da je kljub temu čudno, kako more poveljstvo 47. polka pešcev enega uvrstiti med enoletne prostovoljce, druge pa, ki so v enakih razmerah, siliti k triletni službi. Želeti bi bilo, da bi starši ali sorodniki se oglasili za pravice svojih pri generalnem poveljstvu. Ni dvomiti, da bode ono — ali pa še višja vojaška oblast — dotičnim mladeničem dala pravico, ki jim postavno gre in polkovnemu poveljstvu navezalo kolosalen nos. Le neustrašeno stopite na noge in ne bojte se ostrog in rožljajoče sablje ali svetlega ovratnika! Zoper duševno moč je vojaštvo brez orožja!

Iz Krškega. 11. decembra. [Izv. dop.]

Od tukajšnjega slov. pevskega društva v nedeljo napravljena beseda na spomin našega slovečega pesnika Franceta Preširna je res vse pričakovanje dobro zveršila, in ta dan bo smel v Krški kroniki zapisan biti. Občinstva je mnogo se udeležilo, lepega spola je tudi bilo mnogo in inteligencije od tukaj in iz okolice. Ako ravno so bile 1 velika in 2 sredni sobani za slovesnost oüločene, je bilo vendar tako polno, da je več kakor polovica deležnikov stati morala. Počastili so nas vnaui Slovenci z nazočnostjo, 8 Čehov, rodoljubi iz Novega mesta, Sevnice, Rajhenberga, Vidma, Stare vasi, Brežic, Kostanjevice, Rake in St. Jarneja. Program je bil: 1. Slovesni govor, 2. Domovini, zbor 3. Strunam, čveterospev, 4. Mornar, samospev z glasovirom, 5. Šablenka, zbor, 6. Deklamacija „krsta pri Savici“, 7. Staročeska, zbor, 8. Mihova ženitev, čveterospev, 9. Slovan, zbor. — Slovesni govor od tukajšnjega odvetniškega koncipijenta gospoda Ferdinanda Ullriha je bil izvrsten; občinstvo ga je ginjeno poslušalo, in mnogo živio-klicev je donelo po vseh sobanah in nekteremu srce zbudilo za narodnost. Deklamacija „Krsta pri Savici“ prednašana od gospoda Franja Podobnika je bila tudi tako izvrstna, da jo je občinstvo z gromovitimi živio-klici pohvalilo.

Samospev, čveterospev in petje v zboru, bilo je tako dobro izvršeno, da je občinstvu čez vse ustrezno bilo, in živio-klicev in ploska ni bilo konca. Ponosni smo na tako dobro uredjeno in izurjeno z najboljšimi glasovi zastopano pevsko društvo v našem mestu.

Telegram je prišel od Rojanske čitalnice in se občinstvu bral. Od Jadranskih valov kličejo Slovenci posavskim bratom iz tisočeri glasov izkreno živeli! Ta pozdrav je vse nazoče razveselil — in živeli je našim Rojanskim bratom donelo.

Veselje je trajalo skoraj do belega dne, in vsak se je s ponosnim občutjem kakor Slovenec od drugega s srčnim živio-klicem ločil z željo, da bi društvo kmalo kakovo veselico zopet napravilo.

Iz Prage. 12. decembra. [Izv. dop.] Koller je že začel svoje gospodarstvo na Českem in če volitve pri vas na Kranjskem za vlado „dobro“ ne izpadejo utegnute tudi vi enacega „kro-

titelja“ dobiti. Delavnost Kollerjeva se kaže posebno v pridnem konfisciranju listov. Tako je „Politik“ v vedni nevarnosti, včasih pa državnega pravdnika dolga roka po „Pokroku“ ali po „Narodnih listih“ poseže. „Politik“ je nazadnje že začela namesto uvodnih člankov „orientalne pripovedke“ prinašati in denes ima „zgodovino tiranov.“ Teh stvari sicer niso konfiscirali, sram jih je vendar, ali povem vam, da bi najostrejši članek ne imel, po državnopravdnih pojmih se ve da, tako „javni mir kaleč“ vpljiv, nego te nedolžne in vendar tendenciozne pripovedi na mestih uvodnih člankov. To se jim mora priznati, Čehi so prebrisane glave, povsod in v vseh stiskah si znajo pomagati.

Da bodemo na Českem pri direktnih volitvah sijajno zmagali, in da tudi v velikem posestvu državopravna stranka površje obdrži, ne dvomimo čisto nič. Torej dunajski državni zbor bode iz naše zemlje jako majheno pomoč dobil. Pač pa se bojimo za brate Moravane. Oni bodo jutri v kmečkih občinah gotovo stali kot en mož, ali v velikem posestvu je malo upanja, da bi ustavoverni kandidati padli. Osoda državnega zbora je odvisna od njih in, žalibog, od Poljakov. Ako bi ti bolji bili, ne bi se držalo nenaravno stanje, v katerem smo, niti en mesec. Vendar upamo, da ga razbijemo sami s Slovenci, Tirolci, Gornjeavstrijci (ako v velikem posestvu zmagajo in imajo večino) in drugimi federalisti.

Prejšnjega ministra Hohenwarta in njegove tovariše še vedno posamezna mesta in občine imenujejo za častne občane.

Iz Dunaja, 12. decembra. [Izv. dop.] (Rusija, Nemčija in evropska politika.) Vsi nemški listi tukaj in gori v „rajhu“ se pečajo z napitnico ruskega carja na Nemčijo in z njegovim izrekom, da upa, ka bode prijateljska zveza z nemškim carstvom tudi po njegovi in Vilhelmovi smrti trajala. Zanimljivo je videti, da se Nemci tega veselijo, isti Nemci, ki ne nehalo Rusiji zabavljati in na njeno barbarstvo psovati. Da Nemci Rusijo iz duše sovražijo, to je gotovo, tega ne skrivajo. Kako je torej, da so tako veseli napitnice ruskega carja, in ruskega prijateljstva? Kratke odgovor je: strah pred Rusijo! Nemčija, komaj iz krvavega boja izšla, v katerem je večkrat samo za las manjkalo, da se kolo sreče ni zaobrnilo, nikakor ni pripravljena „boj germanstva s slovanstvom“ započeti, posebno ker imajo Francozi že zopet izurjeno, maščevalnosti polno armado, na nogah. Torej jim pride v njih skrivnih strahih carjevo zagotovilo „prijateljstva“ prav ugodno.

Da je ruski car nemcofil, to je znana stvar. Vendar da je zdaj že v drugič v enem letu to prijateljstvo tako jasno izrekel, to mora tudi svoj uzrok imeti. In ta uzrok celo Nemci pogode in izgovarjajo: ruski car čuti, da dolgo ne bode živel, pa ve, da njegov naslednik Nemcev in njih go-

spodoželjnosti nikakor tako v čisljih nema, ko njegov bolesten oče. Ravno tako rusko občinstvo ne skriva svojega srda proti Nemcem, ki so se obilo, kakor med nas, tudi v Rusko usilili na visoka mesta. Poročajo naši znanci iz Rusije in to vidimo tudi iz ruskih listov sami, da se srdruskega naroda do Nemcev porablja v opozicijo proti carjevi nemcofilni vladi. Ker namreč v Rusiji tiskovne svobode še ni, more rusko narodno novinarstvo večjidel samo v protinemškem držanju opozicijo delati. Naravno je, da bi car rad s svojo v novič poudarjano besedo politiko svojega naroda in svojega naslednika na drugi tir spravil. Vendar v tem imajo francoske novine prav, da je to samo njegova osebna želja, torej nema trajnejega pomena, ker dan denes ni več vladarskih borb, nego narodne.

Kar se tiče nas drugih Slovanov menda imamo samo uzrok z Nemci vred veseliti se tega „prijateljstva.“ In sicer zato ker se imamo med tem — čas pripravljati na pruske namere na Cislatanijo, in Rusi — tudi še niso dovolj pripravni, da bi svetovno vojsko počeli v obrambo baltičkih provincij, po katerem bode nenasitna Nemčija roke stezala. Med tem naj naša vprašanja zore in mi in Francozi bodemo zoreli. Nemci sicer imajo isto misel, pripravljati se na boj proti nam in celi Evropi, ali Nemci so bili v vrhuncu svoje slave lanske leto. Zdaj pojde z njimi dole. Zdaj se počno med njimi celo boji med protestantskim in katoliškim duhom, kakor kaže postava o proganjanju duhovnikov, ki svoj urad napak rabe. Tudi socijalno vprašanje bode med tem nemško najvišjo velikost razjedalo, ko se bodemo mi Slovani pripravljali. In nas je največ. Naša stvar je pravična, kdo je proti nam!

Politični razgled.

Bolj tihega ministerstva še nismo imeli kakor je Auerspergovo. Videti je, da si ne more nikamor pomagati ni naprej ni nazaj. Tudi z vladarjem in dvorom se že ne razume. Časniki poročajo, da je ministerstvo hotelo mesta c. kr. namestnikov s svojimi kreaturami napolniti, ali temu so se višji krogi uprli. Zato je baje nastala zopetna — ministerska kriza.

Dunajsko novinarstvo bode, kakor se piše, po svojih večjih listih lastnina borznih spekulantov. Pisali smo že o obeh „Pressah“. Denes pristavljamo, da bode tudi stari „Fremdenblatt“ prišel iz lasti barona Heine-ja, Beustovega prijatelja, v last društva borzijancev. Enako se poroča o „N. Wiener Tagblattu-u“. Tako se vodilne nemške novine v Avstriji dajejo v roke ljudem, katerim je kupčija in „posel“ bog, in imamo pričakovati toraj moralčno še bolj zavrgljivo vedenje dunajskih listov, ko do sedaj. Politična morala med

našimi Nemci je pa žalibože taka, da jih ni sram, iz takih listov, kateri edino na „posel“ gledajo in katerim za dosego „dobrega posla“ nobeden pripomoček ni preumazan, zajemati politične nauke.

Volitve v kmetskih občinah Gornjeavstrijskega so dobro izpadle. Voljeno je 17 konservativnih (federalistov) in samo dva nemško-liberalca.

Včeraj, v sredo so bile volitve na Moravskem in v Bukovini. Gotovo, da so tudi tam v kmetskih občinah zmagali federalisti, vendar poročila še ne moremo denes imeti.

Ustavoverni listi se delajo, kakor da bi bili „slab“ izid na Gornje-Avstrijskem in Kranjskem že pričakovali. Vendar so komaj dva dni prej toliko vedeli povedati kako njih stvar v teh deželah dobro stoji.

Poroča se iz Hrvatskega da misli ban Bedeković odstopiti in da bode njegovo mesto zavzel grof Ladislav Pejačević brat „ministra za Hrvatsko“. „Südslavische Correspondenz“ to pripoved razlaga s tem, da je pri zadnji magjaronški skupščini grof Pejačević, znani prijatelj Rauchov in sogoljuf pri Lonjskem polju, očital Bedekoviču, zakaj je tako malo energičen proti narodni stranki. Bedeković mu je svetoval, naj se on, Pejačević sam z energijo kot ban poskusi. — Ob enem se poroča, da je bil Rauch v Pešti in hodočastil okolo magjarskih mogotev. — Iz vsega tega so nastala ugibanja; koliko bode resnice, pokaže se kmalu. Dolgo pa vendar na Hrvatskem, vladanje ne pojde na ta način. — Sicer se pa iz Pešte vest, da bi Bedeković odstopil, že dementira.

V ogerskem državnem zboru posvetuje se proračun. Helfy je predložil, naj zbornica vladi zapove, da ustanovi v Budapešti orientalsko akademijo. Miletić je ponovil svojo že eno leto staro interpelacijo zaradi Lonjskega polja in limitosoli. V zvezi z drugimi poslanci je tudi odrekoval hrvatskim poslancem pravico se še udeleževati zborovanja, ker je s koncem perijode hrvatskega zbora, kateri jih je v Pešto poslal, tudi njih mandat dotekel. Sploh pa hrvatski poslanci za ogerski zbor menda sami spoznavajo, da v Pešti niso na svojem mestu in se razen treh ne udeležujejo sej ogerskega zbora.

Poljaki v Pruski nikakor niso zadovoljni s politiko svojih rojakov v Galiciji, ktere se drže odkar je Hohenwart padel. Poljaki v pruski Poznanjski vidijo za poljsko narodnost največjo pogibelj v prijateljstvu Avstrije s Prusko. Zato poznanjsko poljski poslanci na berlinskem zboru priporočajo Galičanom naj se drže Čehov. — Ker se vendar že tudi v Lvovu kažejo početki slovansko-poljske stranke, ni upanje izgubljeno, da s časom k spoznanju pridejo; zato je koristno če jih njih prijatelji Nemci še nekolikokrat prevare.

Poročilo predsednika francoske republike narodni francoski skupščini je eden

Listek.

Na led!

(Spomini iz mladostnega življenja na kmetih).

„Pojdimo se drskat“, reče Pušnikov France eno nedeljo popoldne, ko je prišel k nam „v vas“. Oče in drugi ljudje pri hiši so šli h krščanskemu nauku, mati, jaz in moj mlajši brat smo pa dom varovali. Mati je brala en čas molitve in premišljevanja v „Dušni paši“, jaz sem delal naloge, ktere je nam gospod učitelj do ponedeljka prinesel rekel, moj brat je pa tiho pri peči sedel in hrustal suhe hruške, ktere je od matere dobil. Med tem ko sem jaz neradovoljno svoje reči spisoval, zadremalo se je materi pri „Dušni paši“, položila je star očetov kožuh na klop, se nanj naslonila in zaspala. Že so mi hodile zapeljive misli v glavo, kaj ki bi bilo dobro zdaj storiti. Naše perišče in mlake na Hudournikovi opečnici so bile že lepo zmrznene in mikalo me je, se nektrekrati zadrskati po gladkem ledu. Kar pride Pušnikov France in sedaj pa hajdi, tiho smo se ukradli vsi trije iz hiše in kmalu smo z velikim veseljem v srecu in rudečim ščin-

koveem na nosu, zaganjali se po uglajeni drskalici na Hudournikovi opečnici. Kar se pripeti mojemu še majhnemu bratu nesreča da pade in se grdo dreti začne in v istem hipu se tudi zasliši klic: „Tinče! Tinče! Tinče! Tinče!“

To je bil materin glas! Ustrašim se od kraja, pa brž mi pride bistrourna misel v glavo. „Jurče!“ rečem bratu, „tiho bodi, da te mati ne čujejo, če ne boš še tepen.“ To je imelo zaželjeni uspeh. Brat si naglo solze obriše in z upognenim hrbtom zmuzneva se oba, kakor lisice, za našimi blevi in svinjaki do sosedove hiše in potem pa lezeva počasi, kakor da bi bila pri sosedu Anžunu vasa-vala, proti našim vratom. Tam so naju mati čakali, pa ko naju ugledajo, gredo v hišo naprej, midva pa za njimi. Jurče je brž, ko v hišo stopiva, mater za kos kruha prosil, oni pa naju ostro pogledajo in z resnim glasom vprašajo: „Kje sta pa bila?“ — „Pri Anžunu v vasi.“ — „Kaj vaju nisem videla, da sta se drskala, ti žabi ti lažnjivi“ — in pri teh besedah sežejo po dolgo brezovko, ktero nama je sveti Miklavž prinesel in udarijo Jurčeta. On začne ihteti, jaz pa naglo odprem vrata in smuk! bil sem zunaj in pri Anžunu.

Tam sva z Blažetom igrala „špano“ do tedaj, da so ljudje iz cerkve prišli in še potem nekoliko časa. Pa mene je glad že hudo pritiskal. Anžunova mati so mi sicer mnogokrat dali kak kos kruha ali kako pest suhih črešpelj, denes pa bog ga vedi jim ni prišlo nič takega v glavo; domu si pa tudi nisem upal. Zato me je Anžunov Blaže skoraj vsakokrat pri špananji „kozla“ napravil, po navadi brez rogeev, včasih pa z enim ali dvema. Vedno je govoril besede: „Imam tri, pojdi ven ti“; jaz pa nisem mogel nikdar treh vkup spraviti. Lačen sem bil, sram me je bilo, da sem tolikokrat kozel, posebno ker se mi je Nežka čudno smijala in ni me že veselilo več biti v vasi, tudi ne več španati.

Kar zagledam Hudournikovo mater, da gredo k nam v vas. Naša mati niso radi topli, kadar je kdo tuji bil pri nas in zdaj, mislim sem, bode najbolje domu iti. Grem. Pa komaj stopim čez prag, skočijo mati po Miklavževko in me nektrekrati po hrbtu ušeknejo v priči Hudournikovih. Ni me preveč bolelo, pa sram me je bilo pred sosedo, ker sem že zadnje leto v šolo hodil in kot prav priden dečak znan bil. Zdaj mi pa

glavnih predmetov razgovaranja vseh evropskih časnikov. Francoski republikanski listi se jeze, da v tem „poslanji“ ni niti enkrat besede republika najti. Nemški listi pa so posebno zaradi tega divji na Thiersa in na Francoze sploh, ker predsednik skupščini predlaga veliko vojsko osnovati in celih 75 milijonov več na leto za vojsko terja, nego se je plačevalo pod Napoleonom, ker se bode uvela na Francoskem splošna brambovska dolžnost in sicer tako, da vsako leto stopi 90.000 mož v orožje. Ravno tako nemškim listom ne dopade iz tega poročila razvidno „kokeriranje z Rusijo.“

V italijanski narodni skupščini, ki zboruje v Rimu, je finančni minister dokazal, da ima Italija za stroške popraviljanje deželne brambe in pomorske vojske deficita 148—160 milijonov. Dokazal je dalje, da je Italija v narodnem gospodarstvu v zadnjih desetih letih napredovala. Izvožni col iznaša eno milijardo in je večji od privožnih colov. V zadnjih desetih letih prihaja namesto 161 že 500 milijonov davkov, in monopol se je zvišal od 175 do 296 milijonov. Tudi pošta in železnice več nosijo.

Kraljevski princ-naslednik angleški je še vedno na smrt bolan. Ker je znano, da je sovražnik Nemcev in prijatelj Francozov, Nemci ne morejo veselja skrivati, da bode umrl in ne prišel na angleški prestol.

Razne stvari.

* (Nameščenje v kranjske deželne službe.) Službo deželnega tajnika je dobil dosedajni dež. koncipist Mat. Kreč, službo dež. koncipista g. Pfeifer, do sedaj tajnik pri okrajnem glavarstvu v Litiji, novo ustanovljeno službo dež. kancelista dosedajni diurnist pri dež. pomočnem uradu Pfeifer, brat prejšnjega, službi dveh praktikantov sta dobila diurnista Podmilšak in Toman, oskrbnik bolnišnice je postal dež. oficijal Kremžar, adjunktova služba v bolnišnici se je dala Viljemu Urbasu, služba oficijala v bolnišnici diurnistu Flöre-ju, pri dež. knjigovodstvu izpraznene službe so dobili Hofmann, Peternel in diurnista Tertnik in Omejec. Služba primarija v bolnišnici se še ni oddala, ker dež. odbor čaka na odločbo dež. zbora o nekem predprašanji.

* (Deseta predstava dramatičnega društva) v Ljubljani v deželnem gledališči je četrtek 14. decembra. Predstavlja se prvič nova opereta v 2 dejanjih „Zaroka v kleti“ od H. Weidta, v kateri so 3 ženske in 4 moške pevske partije in zbor, kateri ima posebno hvaležno nalogo. Muzika te operete je prav prijetna in mična in nij dvomiti da se bode prikupila občinstvu. Dejanje je vzeto iz kmetskega življenja in ima mnogo komičnih momentov. Pred opereto se predstavlja veseloigra „Črni Peter“ v kateri nastopi prvič

matitako sramoto naredijo! To je vendar hudo! Še se nisem izjokal, pridejo oče domu in z njimi stari Anžun. Vprašajo me, zakaj se jočem, pa ko nisem odgovoril, rekli so mati, da sem se mrcina drskal. Oče niso bili zaradi drskanja tako hudi in niso ničesa več rekli. S starim Anžunom pa se začneta pogovarjati, kako sta tudi sama bila včasih zaradi drskanja tepena, pa sta se vendar še naprej drskala in oče so celo pravili, kako so se prejšnji kaplan radi drskali. Kadar so šli na spoved in pršli do kake zmrznene mlake, je mežnar počasi tapal čez njo, gospod pa se zaletel in hušk! so bili na oni strani. Taki pogovori so mi bili jako po godu in strašansko sem zameril materi, da so me zaradi drskanja topli, ker sem sprevidel, da to ni greh; saj so se drskali oče in še gospod! Pa zapomnil sem si vendar tiste udarce tako dobro, da se nisem več blizu doma drskal. Pa zjutraj smo zato poprej v šolo hodili in kake drskalice so bile po poti! Na Plaskanovem vrtu led ko steklo in drskalice tako dolge. To je bilo veselje! In tudi zaletovati se ni bilo treba, samo stopil je na led in šlo je ko lukamatija.

gospodična Dzimska v nalogi Rozike. Po vsem je pričakovati zanimiv večer in obilno obiskovanje.

* (V ljubljanski čitalnici) je bila v nedeljo 10. t. m. vsako leto se ponavljajoča veselica, namreč razdelitev gorke obleke med uboge otroke. Jako obilo število otrok obojega spola je bilo obdarjeno s popolno zimsko in prav ugodno izdelano obleko. Zanimivo in ginjaivo je bilo videti radost obdarjenih otrok, kakor tudi vesela lica blagih dariteljev.

* (Prva letošnja veselica Sokola), v steklenem salonu ljubljanske čitalnice dne 7. t. m. v spomin rojstnemu dnevju Franceta Preširna se je jako dobro obnesla. Pevski del programa je izvrstno izvrševal pevski zbor pod vodstvom gosp. Valenta, muzikalni pa godba c. k. 79. polka grofa Hyn-a. Slavnostni govor o Preširnu je imel gosp. dr. Zarnik ter si pridobil viharno priznanje. Škoda, da prostor ne pripušča govoriti obširneje o tem govoru. V teku večera so se vrstile še razne napitnice, izmed katerih zlasti omenjamo na pitnico dr. Zarnika na zedinjeno Slovenijo in na društvo Sokol, v katerem je posebno naglašal demokratičen duh, ki naj bi vladal med Sokoli. Veselica je trajala pozno v noč in v nas vzbudila željo, se skoro udeležiti njene naslednice.

* (Novo odvetništvo.) Dne 12. t. m. se je kot odvetnik v Kranji naselil g. dr. Janez Mencinger, enako znan kot izvrsten jurist in narodnjak. Gorenjska stran dobi v njegovi osebi zanesljivega pravdosrednika, kteremu bo vsigdar in povsod mar ravnopravnost našega jezika. Želimo mu iz srca najsijajnejši vspeli.

* (Za okrajnega šolskega nadzornika v kranjsko-loškem okraju) je imenovan gospod Matevž Kožuh, dekan v Stari Loki.

* (Izpraznene službe.) Služba kancelista pri okrajni sodnji v Zatičini (600 ali 500 gl., znanje slovenskega jezika potrebno), prošnje naj se oddajo do 21. decembra t. l. pri predsedništvu c. kr. okrožne sodnje v Novem mestu, kjer se tudi trije diurnisti sprejmejo. — Pri rudarski direkciji v Idriji je prazna provizorična služba gozdnarja (XI. dietni razred, 525 gl., 12 sežnjev drv, naturalno stanovanje ali 10% stanovnine, 150 gl. potnine), prošnje s spricalom dotičnih vednosti in z dokazom znanja nemškega in slovenskega ali sorodnega slovanskega jezika do 28. dec. t. l. pri rudarski direkciji.

* (Potres je tudi Trebnjem) se zadnje dni čutil, pa ne tako hudo, kot v Mokronogu, kjer se še vedno po noči čuti sedaj že manj silen potres.

* (Dr. Fr. Palacký) slavnoznani češki učenjak in politik, je dež. odboru v Pragi naznanil, da je namenjen izdati „Listinske doneške k zgodovini husitske vojske 1419—1439.“ Objavil bo dež. učeni deželni historiograf v tem delu listine,

To je bila pa tudi zadnja zima doma. Peljali so me oče o sv. Mihelu tistega leta v mesto, v šole. Tam sem rasel, prve zime se tudi še po golih čevljih drskal, pozneje pa sem si pripravil ledne sani in to je še le bila prava radost, posebno eno zimo — tedaj ko sem zaljubljen bil. Moj angelj je prišel vsak den popoldne na breg vodnjaka, na kterega ledu smo se po lednih saneh vozili in komaj je prišla, že sem ji ponudil stol in jo v njem potem dolgo, dolgo, počasi po vodnjaku vozil in si drskanje s sladkimi pogovori sladil. Pač so si druge deklice na bregu, njih zgovorne matere in „jezične starke redkih zob“ jezik brusile zaradi naju, pa nisva marala zato, ker sploh za malo, razen eden za drugega. Med srčnim govorjenjem sva pozabila led in mráz in druge ljudi.

Tudi to se je spremenilo. Ljubezen do prve je prešla, do druge, v kateri sem namestuico za prvo najti upal, tudi. Prišel sem iz malega mestica v glavno mesto, skušil to in ono, vrnil se in sedaj zopet hodim na led se vozim zopet ravno po istem vodnjaku, ona je stara devica, sedajnih „pečenih ribic“ in bolj priletnih deklet pa se nobena ne usmili, nobena mi neče omečiti, nobena oživiti, nobena pomladiti — posušenega srca! M. H.

ktere je med svojim že več ko 50letnim trudom nabral skoraj po polovici Evrope.

* (Zima) je zdaj po vsem svetu huda. Pri nas dosega 17 gradov, na Dunaji 16, v Innsbruku so imeli 20 gradov, v Parizu je bilo celo do 22 gradov seglo in je reka Seine premrznila. Po nekterih krajih, med Českim in Slezkim je debel sneg. — Popotniki na železnici posebni oni v III. razredu prihajajo zmrzli in voznje na Karel-Ludvikovi železnici v Galiciji so se morale zaradi snega ustaviti.

* (Živinska kuga) je nastopila na Moravskem blizu ogerske meje in se delajo naredbe, da se bolezen ne razširi.

* (Šole in cerkve na Ogerskem.) Bogoslovskih šol je na Ogerskem in Sedmograškem 35 z 1499 slušatelji; juridičnih 13 s 3364 slušatelji; medicinske učilnice so 3 z 844 slušatelji, filozofični 2 z 73 slušatelji, 1 tehnična visoka šola z 434 slušatelji, 1 gozdnarska in rudarska akademija s 153 slušatelji, 1 trgovska akademija s 353 slušatelji; 6 poljedelskih učilnic s 403 slušatelji. Gimnazij je 147 s 30.505 učenci, realk 28 s 5611 učenci, 48 učiteljskih izobraževalnic s 1622 učenci, 8 izobraževalnic za učiteljice z 236 učenkami. Ljudskih šol je 13.798, v ktere hodi otrok 1.106.604. Otroci, ki bi imeli v šolo hoditi, je 2.284.741; torej jih 1.132.626 ne hodi v nobeno šolo. Izmed cerkev ima rimsko-katoliška z uni-rano in armensko vred 7.791.600 vernikov, grška 1.940.600 vernikov, luterska 1.045.875 vernikov, reformirana 1.931.700 vernikov, unitarična 53.427 vernikov, mozaična vera ima 541.500 vernikov. Torej je na Ogerskem privrženecv nekatoliških ver 5.513.102.

* (Za kolero so dobre,) kakor čitamo, kupraste soli. Nek zdravnik piše, da je mnogo bolnikov za kolero s kuprom in kuprastimi solmi ozdravil. V Carigradu je pa grški patriarh zoper kolero, ktera tam vlada, napravil procesijo, pri kateri je nosil „čudodelni pas device Marije“, kterege so nalašč zato iz gore Athos prinesli. O čudodelni moči grškega pasa se še nič ne čuje.

* (Povodenj.) Mesto Drinopolje na turškem je skoraj celo z vodo prepluto. Ker je voda zmrznila, je mnogo hiš z velikim hrštem se podrlo.

* (Srd Francozov zoper Nemce) se kaže v mnogih napadih, ktere morajo prestati nemški vojaki, ki so še na francoski zemlji. Gostokrat čitamo, da je kak nemški vojak bil od Francozov ubit. Tako je neki Elzasec v Metz u enega pruskega vojaka, kateri ga je srečal zabodel. — Kaka je jeza Francozov Nemcem nasproti, osvedočuje tudi sledeči dogodek. Nemška vojska v Metz je potrebovala različna dela posebno mizarska in je zanje dražbo razpisala. Ni eden francoskih rokodelcev ni prišel na dražbo in morajo se tista dela zgotavljati v Mainz. Ne samo na Francoskem, tudi v daljnih delih sveta se izrazuje sovraštvo zoper Nemce med Francozi. V Tientsinu, v najizhodnejši Aziji so ostale tri nemške ladije v luki. Nekaj ljudi iz teh ladij je šlo na suho, kjer jih je pa 25 Francozov, kateri so tudi z eno ladijo tam bili, napadlo in z noži hudo izdelalo. Dogodek se je naznanil nemškemu konsulatu in govori se, da bode nemški poslanik v Paziru zadostenje zahteval. Take čine uzročuje „nemško kulturno poslanstvo.“

* (Podmorski telegraf) se bode napravil od Odese v Carigrad in je dotična pogodba med Rusko in Tursko že sklenena. Stroški so na 7 milijonov rubljev zračunjeni.

* (Časopisov) se je iz Avstrije v druge dežele izvažalo l. 1870 za 90.695 gld. V Avstrijo pak je prihajalo časopisov za 249.439 gld. Torej mi beremo več inostranih časopisov nego inostranci naših.

Listnica uredništva. G. J. L. v G. Na glavi lista najdete zapisano, da se rokopisi ne vračajo. Tega se držimo načelno. G. J. T. v V. Ker v dopisu niste imenovani, kór se nam stvar za veliko občinstvo brez važnosti zdi, in se z nekterimi stavki Vašega preobširnega dopisa ne skladamo, ne moremo ga tiskati.

Listnica opravištva. G. F. R. na Dunaji. Prejeli. — Naročeni ste do 31. marca 1872.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Enotni drž. dolg v bankovcih, Enotni drž. dolg v srebru, Kreditne akcije, 1860 drž. posojilo, Akcije narodne banke, London, Srebro, C. k. cekini, Napol.

Epileptični krč

(božjast) zdravi pismeno z zdravilom, ki je že več ko sto ljudem pomagalo. A. Witt, Linden-Strasse 18, Berlin.

Table listing various types of scales (Kovane uradno preiskavane, Nositeljna moč, Cena, gld.) and their prices.

Dalje vse sorte druge vage in utegi. Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11-43) L. Bugany & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Jaz Viljelmina Rix

tukaj javno izrekam, da sem kot udova ranjk. dra. A. Rixa že osem let edina in sama izdelovalka prave in nepokvarjene original-paste Pompadour.

Prava Pasta Pompadour.

Ko bi ne imela zaželjenega vspeha, bode se denar brez ovir nazaj poslal.

Pošilja se po povzemi (Nachnahme).

sem vse depote razpustil a zaradi ponarejanja. Moja prava pasta Pompadour, tudi čarobna pasta imenovana, nikdar ne ostane brez vspeha, ki je vzvišen nad vsako pričakovanje edino garantovano sredstvo za hitro in nezmotljivo odpravljanje vseh mozoljev na obrazi, sajecev, peg, šinj in ogorcev. Garancija je tako gotova, da se denar retour pošlje, ko bi vspehi izostali. Piskere to izvrstne paste s podukom 1 gld. 50 kr. a. v. (19-11)

Zahvalna pisma se ne razglajajo.

Čudež v Kosmetiki: Noben pomoček za lase barvati.

Dr. John Brown's pomada za lase ohraniti

e. k. privilegirana prava (12-14)

Debra za črnc, rujava in rumene lase, namestijo vsak las barven pomoček, naredi da ostane veli lasje in osveta brada, kmalu zopet dobodo prejšnjo barvo; precej v prvih dneh rabljenja se vidi že vspeh; zabrani prarano ali daljne osivenje, kakor izpad las in zapodi gosto rast las, kakor se vidi navadno pri krepki mladosti. Ta pomada dela lase fine in sveđe, a ne omasti pokrivala, kar je zavoljo ekonomije in po letu posebne vrednosti. — Za gotov vspeh garantira!

Veliki lonec 2 gld.; 1/2 ducent gld. 4.80; 1/2 ducent gld. 9; 1 ducent gld. 16.80 a. v. Mali lonček 1 gld. 1/2, duc. gld. 2.70; 1/2 duc. 5.10; 1 duc. 9 gld. a. v., proti gotovi plači ali poštno povzetje. Zapokanje cenó.

Centralni in razpošiljavni depó je pri iznajditelji: Wien, Mariabilf, Grumpendorferstrasse Nr. 43, 1. Stock.

Po preiskavanji Dr. J. G. Poppove

Anatherinove vode

po gosp. prof. Oppolzer,

(rektor magnif. profesor e. kr klinike na Dunaji kr. saski dvorni svetovalec itd. je bila spoznana za vse ustne in zobne bolezni priporočevanja vredna in na e. k. dunajski kliniki predpisavana. — Isto tako se ona priporoča po najznanjših zdravnikih in profesorjih drugih mest za čiščenje in ohranjenje zob.

Dr. J. Popp-ov

Vegetabilni prah za zobe.

Čisti zobe tako, da se z njegovo vsakdnevno rabo ne samo tako sitni zobni kamen odpravi, temuč tudi glazura belejša in fineji postane. Cena za škatljo 63 kr. a. v.

Anatherinova zobna pasta.

Ta zobna pasta zasluži z vso pravdo, zaradi vrednosti svojih, namenu služečih lastnosti, kot najboljšo zobno zdravilo priporočana biti, ker njeno rabljenje pusti v ustih prijeten okus in ugoden hlad, kot izvrsten pomoček proti vsakemu smradu v ustih.

Nič menj se priporoča ta zobna pasta onim, katerih zobje so nečisti in zginiti, ker se z rabljenjem te paste škodljivi zobni kamen odpravi, zobje beli ohrani in v zobno meso zdravo in trdno ostane; prav koristno je to zdravilo mornarjem in obalovcev, kakor povodnim potnikom, ker varuje proti skrobutu.

Cena eno škatljo 1 gld. 22 kr. a. v. (25-4)

Dobi se v Mariboru v Bankalarjevi lekarni, pri g. A. W. Konigu, lek. Marija pomočnica, pri g. F. Kollernu in v Tauchmann-ovi bukvarnici; v Celju pri Crisperju in v Baumbachovi lekarni; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lek.; v Konjateh pri C. Fischerju, lek.; Leibnitz, lek. vdove Kretzig; Ljutomeru lek. F. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; v Ptujju lek. E. Reithammer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; v Brežeah J. Schniderschitach; Rogatec lek. Krisper; Kisilivodi v lekarni; Stainz V. Timonšek, lek.; Sl. Bistrici J. Dimes, lek.; Slov Gradca J. Kaligarič; Podčetrtek Vasulik lek. Varždinu A. Halter, lekarnici.

Spielwaaren & Gesellschaftsspiele

Es ist gefordert für jedes Kind, ob jung oder alt, ob reich oder arm; man findet in Wien kein zweites Geschäft, wo eine derartig mannigfache Auswahl wäre und zu solch billigen Preisen verkauft wird.

- List of various toys and games including: Praktisch getriebene Puppen, Angestellte Puppen, Mechanische Laufpuppen, Voltas- und Tombola-Spiele, Hammer und Glöck, Domino, Schach, Baukasten, Rubikspiele, Weibels-Raffuten, Pianos, Voicunen, Trompeten, Trommeln, Violinen, Quintarren, Melodions, Dudelsackpfeifen, Harmonikas, Glöckenspiele, Spielwaaren für unverheiratete Kinder, verschiedene Thiere auf Balg, Thiere, ganz natürlich ausgeführt, Andere Spielwaaren in 1000facher Auswahl, Gesellschaftsspiele, Neueste Bilderbücher, Ohne jeden Unterricht können Kinder spielen lernen, Spielplan kann man den Kindern verschiedene Handarbeiten lernen, Globus, Laterna magica, Englische Werkzeugkiste, Die ausgezeichneten Größel'schen Spiele zur Selbstbeschäftigung, Buchdruckerei, Ein nettes Spiel- und Rätselbuch, Verschiedene Spielwaaren, Ueberraschung und Unterhalt, Der kleine Zauberer.

Der kleine Zauberer. Durch nachstehende Zauber-Apparate kann man einzelne Personen oder auch ganze Gesellschaften auf das Gränzendste unterhalten. Die Apparate sind derart sinnreich combinirt, daß nur der Zauberer die versch. ed. u. t. gen. Reize zu lösen im Stande ist; ein Uebersetzer kann hundertmal nachdenken, ohne zum Resultate zu gelangen. — Alle Apparate sind mit Belehrung versehen.

Der Pracht-Bazar, A. Friedmann, Wien, Praterstraße 26.